

Trygghet och utveckling - ett Haninge på väg framåt

SOCIALDEMOKRATERNA
HANINGE

VALPROGRAM FÖR 2022
&
KOMMUNALPOLITISKT
HANDLINGSPROGRAM
FÖR 2023-2026

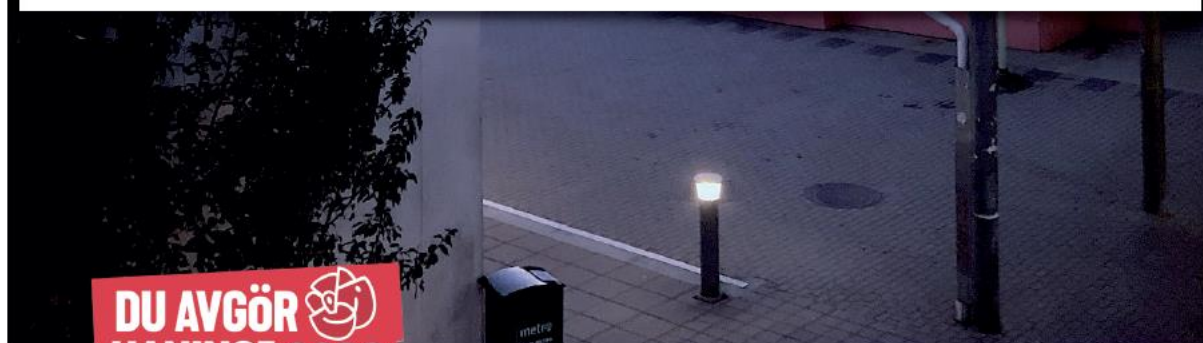
BRYTA SEGREGATIONEN
STÄRKA VÅRDEN
DRIVA KLIMATOMSTÄLLNINGEN

DU AVGÖR
HANINGE 2022

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Våra viktigaste frågor i valrörelsen	4
3. Haninge 2030 – där vi är trygga tillsammans	6
4. KOMMUNALPOLITISKT HANDLINGSPROGRAM	7
4.1 Tillväxt, ekonomi och arbetsgivarskap	7
4.2 Ett Haninge fritt från brott	8
4.3 En jämlik kunskapsskola med höga resultat.....	9
4.4 Klimatförändringar, natur och stadsmiljö	11
4.5 Ett företagsamt Haninge i arbete.....	12
4.6 En trygg äldreomsorg	13
4.7 Sociala insatser	14
4.8 Ett aktivt fritidsliv	16
4.9 Kultur berikar Haninge och stärker demokratin.....	17
4.10 Bostäder, stadsutveckling och trafik.....	18
5. BRANDBERGEN OCH JORDBRO – I SNABB UTVECKLING	20

DU AVGÖR
HANINGE 2022

Syfte med Valprogram 2022

Inför valet till Kommunfullmäktige 2022 fastställer Socialdemokraterna i Haninge ett Valprogram som innehåller Kommunalpolitiskt handlingsprogram för mandatperioden 2023 – 2026.

Syftet med det Kommunalpolitiska handlingsprogrammet är att vi tillsammans ger riktlinjer för vår politik i Haninge kommun kommande mandatperiod. Det innebär att handlingsprogrammet utgör utgångspunkt för den politik som våra företrädare i kommunen kommer att driva.

Valprogram 2022 innehåller även prioriterade områden – Våra viktigaste frågor i valrörelsen – som ligger till grund för vår kommunikation med väljarna.

Avgränsningar i valprogrammet

Vårt valprogram avser kommunpolitiken. I några avseenden berörs också frågor som främst handlar om Region Stockholm. Det rör vissa trafikfrågor som Tvärförbindelse Södertörn mellan Haninge och E4, kollektivtrafiken samt sjukvården och ett nytt sjukhus i Handen.

I övrigt hänvisar vi till Socialdemokraternas valprogram för Region Stockholm.

Medlemsinflytande och politikutveckling

Processen med att ta fram Valprogram 2022 startade redan 2020. Inriktningsfrågorna av vår politik diskuterades och beslutas i stor öppenhet och bredd med deltagande av medlemmar, föreningar och förtroendevalda.

Arbetsgrupper inom olika områden inom kommunpolitiken tillsattes. Alla medlemmar inbjöds att medverka i arbetsgrupperna. Ett mycket stort antal aktiviteter med högt deltagande ägde rum.

Valprogrammet fastställdes vid Arbetarekommunens årsmöte 26 mars 2022.

Haninge Socialdemokratiska Arbetarekommun

/ Styrelsen

Jan Andersson - Ordförande

2. VÅRA VIKTIGASTE FRÅGOR I VALRÖRELSEN

Socialdemokraterna i Haninge prioriterar följande tre politikområden

BRYT SEGREGATIONEN OCH KNÄCK KRIMINALITETEN

Vi ska vända på varje sten för att bryta segregationen och få bort våldet och brottsligheten. Som en följd av ekonomiska klyftor och bristande integration har inte minst gängkriminaliteten vuxit sig stark. Ett annat brottsområde som måste åtgärdas är mäns våld mot kvinnor och olika former av hedersrelaterat våld och förtryck.

Den som utsätts för brottslighet är inte fri och brottslighet skapar ett otryggt samhälle.

Gängbrottslighet kräver två olika insatser. En handlar om den gängbrottslighet som redan finns, och som kräver polisiära insatser samt sanktioner mot dem som begått brotten. En annan insats handlar om hur nyrekrytering till gängen ska stoppas. Det gäller då att ta itu med de bakomliggande sociala orsakerna.

Det ska finnas en tydlig samordning av de kommunala insatserna inom skola, fritid, kultur och parkunderhåll mot målet att bryta segregationen och knäcka kriminaliteten

Vi vill att Haninge kommun:

- Stödjer polisens insatser
- Ser till att alla elever får en bra skolgång med godkända betyg
- Erbjuder fritidsgårdsverksamhet i alla kommundelar
- Stödjer föreningar med inriktning mot kultur, musik och idrott för barn och ungdomar
- Ser till att kommunala gångvägar och parker i bostadsområden är välordnade och trygga
- Samordnar sina insatser med bostadsföretag, centrumägare och civilsamhällets frivilliga organisationer samt polisen

TA TILLBAKA KONTROLLEN ÖVER VÄLFÄRDEN

Alla barn har rätt till en bra skola, liksom våra äldre har rätt till en bra omsorg. Och alla ska ha rätt till en bra sjukvård. Men alltför ofta har välfärden blivit en marknadsplats där stora friskolekoncerners vinster blivit viktigare än människors behov. Vi ska ta tillbaka kontrollen över välfärden så att den finns till för människorna och inte för att ge vinster till storföretag.

Vi ska ha en bra skola för alla som sätter kunskapen i fokus. Genom bra lärare som kan förmedla kunskaper och skapa ordning och reda får alla barn den start i livet de behöver. Alla barn ska få möjlighet till läxhjälp och alla som vill ska få möjlighet att börja dagen med gratis skolfrukost.

forts. **TA TILLBAKA KONTROLLEN ÖVER VÄLFÄRDEN**

Vi ska anställa fler inom vård och omsorg och förbättra anställningsvillkoren. Velfärden ska inte vara en marknad utan en rättighet för alla som bor i Haninge. Velfärden ska finnas oavsett var du bor eller vem du är.

Vi vill att

- Det ska finnas kommunala F9-skolor i alla kommundelar
- Resurserna till skolan ska öka och fördelas efter behov
- Det anställs mer personal med bättre villkor inom vård och omsorg
- Det erbjuds läxhjälp och serveras skolfrukost till alla elever i grundskolan
- Äldreomsorgen förstärks

KLIMATOMSTÄLLNING FÖR FRAMTIDENS JOBB

Haninge ska växa genom fler företag och fler bostäder. Vi ska växa på ett hållbart sätt med hänsyn till både människor och miljö. Genom förbättrade kommunikationer – inte minst kollektivtrafiken - underlättar vi både för människor och företag.

I Haninge ska du både kunna bo i stadsmiljö, i villaområden, på landsbygd och i skärgården.

Haninge ska vara en del av en växande storstadsregion. Ny teknik som leder till stora klimatvinster och fler jobb ska uppmuntras.

Genom att bygga nya klimatsmarta bostäder – både småhus, bostadsrätter och hyresrätter till rimliga priser minskar vi bostadsbristen. Genom satsningar på kollektivtrafiken kortas restiderna och arbetspendlingen blir lättare.

Vi vill att

- Det byggs nya klimatsmarta bostäder
- Ny teknik som ger klimatvinster och fler jobb ska användas
- Kollektivtrafiken utvecklas
- Det sker en satsning på kompetensutveckling och vuxenutbildning för att locka fler företag

3. HANINGE 2030 – DÄR VI ÄR ÄR TRYGGA TILLSAMMANS

Haninge år 2030 är en trygg kommun där drygt 100 000 människor lever och utvecklas tillsammans. Allt fler arbetar i Haninge samtidigt som kommunen också är en del av hela Stockholmsregionens arbetsmarknad. Högskoleverksamhet och kvalificerad yrkesutbildning byggs ut i Haninge. Företag, stora som små, växer och nya etablerar sig både i stadskärnan och olika arbetsplatsområden. Motorvägen mellan Stockholm och Nynäshamn är till stora delar elektrifierad och bygget av Tvärförbindelse Södertörn är på väg att färdigställas. Kommunen har goda kollektivtrafikförbindelser både norrut mot Stockholm och Tyresö samt västerut mot E4an. Det finns även goda bussförbindelser inom och mellan olika kommundelar så att det är lätt att åka för att handla, uppleva kultur och fritidsaktiviteter eller exempelvis komma till vårdcentralen. Ett bra utbud av kultur och fritidsaktiviteter bidrar även till en tryggare och mer levande stadskärna.

Segregationen och kriminaliteten är sedan flera år på tillbakagång i kommunen. Tidigare utsatta områden som kommundelarna Jordbro och Brandbergen är inne i en positiv utveckling med bättre skolresultat och minskad arbetslöshet. Det som tidigare sågs som problemområden är i stället attraktiva områden som lockar till sig människor och företag. I Jordbro är ett helt nytt centrum på plats vid pendeltågsstationen.

Haninges skolor är bland de bästa i landet och framför allt har resultaten förbättrats i de skolor som haft särskilda utmaningar. Skolan ger de bästa förutsättningarna för livet för våra barn och unga. Den ger även trygghet och förebygger att barn och unga lockas in i kriminalitet. Andelen behöriga lärare är bland den högsta i landet.

Haninge är en klimatsmart kommun. Genom att det finns många bostäder nära pendeltågsstationerna och efter busslinjerna är det möjligt för de som vill att slippa åka bil till arbetet. Skärgården och andra naturområden skyddas från överetablering och nedskräpning samtidigt som de görs tillgängliga för flera.

I Haninge fungerar välfärden bra och levererar jämlikt utifrån medborgarnas villkor. Föräldrar vet att förskolan och skolan fungerar för barn och unga. Äldre har bra service och trygghet samtidigt som de vet att de – den dag det behövs – har tillgång till en god äldreomsorg och bra boenden. Kommunanställda har bra anställningsvillkor och goda möjligheter till kompetensutveckling. Det finns även ett nytt sjukhus på plats i Handen.

I Haninge möter vi olika utmaningar genom att möta dem tillsammans. Ensam är inte stark utan vi är trygga tillsammans och när vi hjälps åt. Där de som har det bättre ställt bidrar med skatter och där alla av oss som är i arbetsför ålder får möjlighet att arbeta och göra rätt för sig. I Haninge kan vi forma våra egna liv efter behov och i solidaritet med andra. Medborgarna, kommunen, företagen och föreningslivet arbetar tillsammans för att göra Haninge till en bättre plats att leva och verka på.

4. KOMMUNALPOLITISKT HANDLINGSPROGRAM

4.1 Tillväxt, ekonomi och arbetsgivarship

Haninge är en växande del av stockholmsregionen. I Haninge finns goda förutsättningar för jobb och företagande samtidigt som det är attraktivt för dem som arbetar på andra platser såsom Stockholms innerstad. I Haninge kan du välja att både bo i stadsmiljö, i småstadsmiljö, på landet eller i skärgården. I alla delar av Haninge ska människor kunna mötas och vara trygga. Haninge måste bli tryggt och hållbart för människor och miljö. I Haninge blandar vi hög och låg bebyggelse, olika sorters bostäder och arbetsplatser. Vi blandar nyskapande arkitektur med bevarade kulturmiljöer.

En hög kvalitet i den offentliga servicen gör att kommunen lockar till sig människor och företag. Här är inte minst en bra skola viktig. Närheten till skärgård och nationalpark gör också kommunen attraktiv. Men även närhet till natur, friluftsliv och bra uteaktiviteter i alla kommunalder. Haninge ska ha ett gott utbud av lekplatser, parker och hundrastgårdar. Haninge ska vara en bra kommun för barn och barnfamiljer.

För att detta ska vara möjligt behövs en god kommunal ekonomi. Det är en förutsättning för att ha en bra service för medborgarna inklusive skola, barnomsorg och äldreomsorg. Men även för ett aktivt kultur- och föreningsliv med bra aktiviteter för framför allt våra barn och ungdomar. För oss socialdemokrater är inte skattesatsen ett mål i sig utan ett medel för att kunna skapa bra service med hög kvalitet. Därutöver finns det inget egenvärde i höga skatter.

Kommunens ekonomi är i balans och att pengarna ska användas på ett effektivt sätt. Kommunen ska vara en skicklig beställare och i detta även styra mot sådant som är socialt och klimatmässigt hållbart, exempelvis kollektivavtal. Kommunen ska i första hand äga sina egna verksamhetslokaler som exempelvis skolbyggnader.

Kompetent och engagerad personal är grundläggande för att upprätthålla en hög kvalitet i våra kommunala verksamheter. För att klara framtidens kompetensförsörjning behöver Haninge sträva efter att ständigt bli bättre både på att attrahera ny personal och säkra att befintliga medarbetare trivs och utvecklas i sitt arbete. Haninge kommun ska vara en arbetsgivare som kännetecknas av god arbetsmiljö, jämställdhet och likvärdighet där heltid som norm fortsatt ska råda. Våra arbetsplatser ska erbjuda goda villkor och förmåner, verka utvecklande och präglas av ett gott ledarskap. Kommunen som arbetsgivare har goda relationer med de fackliga organisationerna.

DÄRFÖR VILL VI ATT:

- Den kommunala ekonomin ska vara i balans
- Trygghet, fler jobb, bättre skola och välfärd prioriteras
- Kommunalskatten ska vara ett verktyg för bra service
- Kommunen ska i första hand äga sina verksamhetslokaler
- Kommunen ska vara en bra och attraktiv arbetsgivare

VAD VI GJORT 2015-2022

- # Nytt personalpolitiskt program
- # Initierat arbete med heltidsresa - heltid som norm
- # Höjt friskvårdsbidrag
- # Arbetsskor och arbetskläder

4.2 Ett Haninge fritt från brott

För oss socialdemokrater är kampen mot brottslighet både en trygghetsfråga och en frihetsfråga. Att minska brottsligheten är därför ett prioriterat mål. Haninge ska vara en trygg kommun. Brottsoffer ska alltid få ett specialiserat stöd utifrån brottet och den utsattes situation. Människor ska få det stöd som krävs för att alltid våga anmäla brott och att vittna.

Det krävs tuffa tag mot brottslingar i form av fler poliser och en ändamålsenlig lagstiftning. Det ska vara svårt att vara kriminell och därför måste polisen ständigt störa narkotikahandel och även ingripa vid ringa brottslighet. Särskilt viktigt är att sätta in åtgärder mot den systemhotande brottsligheten i form av beskyddarverksamhet, penningtvätt och hot mot vittnen. När sådan brottslighet etablerar sig är den ofta svår att bryta upp. Genom projekt som "sluta skjut" kan vi hjälpa dem som vill bryta livsstil och lämna kriminaliteten.

Men det räcker inte med polisiära insatser. Det förebyggande sociala arbetet måste prioriteras och socialtjänsten behöver större befogenheter, bättre informationsutbyte och samverkan med andra myndigheter för att snabbare fånga upp ungdomar som riskerar att värvas av kriminella ligor. Unga som hoppar av gymnasiet och befinner sig i riskgrupp för att hamna i brottslighet ska mötas med mer kraftfulla insatser för att påbörja en utbildning eller få ett jobb. Ingen ska behöva känna att brottsligheten är ett bra livsval.

Det förebyggande arbetet handlar även om en meningsfull fritid med bra fritidsgårdsverksamhet. Idrotts- och kulturföreningar som gör särskilda insatser för barn och unga i utsatta miljöer ska få extra stöd från kommunen. Trygghetsperspektivet ska genomsyra samhällsbyggnadsfrågorna i kommunen. Det behövs trygga gångstråk och god belysning som gör att det går att röra sig tryggt ute under dygnets alla timmar.

Medborgarnas trygghet är en förutsättning för ett gott samhälle. För oss socialdemokrater hänger trygghet mot brottslighet samman med en trygg välfärd och trygga uppväxtförhållanden. Vi eftersträvar ett samhälle där vi finns och ställer upp för varandra men även ställer krav. Dessutom ska kommunen intensifiera arbetet med att motverka alla former av välfärdsbrottslighet.

Vi vill:

- **Projektet "Sluta skjut" mot dödligt våld ska införas i Haninge**
- **Kommunen ska arbeta med att motverka brottslighet inom arbetsmarknaden och välfärden**
- **Alla våldsutsatta ska få stöd oavsett bakgrund eller andra omständigheter**
- **Kommunen ska stödja och samarbeta med organisationer som arbetar för att beivra brott och ge brottsutsatta stöd**
- **Idrotts- och kulturföreningar som gör särskilda insatser för barn och unga i utsatta miljöer ska få extra stöd från kommunen**

forts. nästa sida

forts.
**KOMMUNALPOLITISKT
HANDLINGSPROGRAM**

forts. Ett Haninge fritt från brott

Vi vill vidare att:

- Insatserna gentemot barn och ungdomar som begår brott stärks
- Andelen anställda som arbetar brottsförebyggande, exempelvis socialsekreterare och fältassistenter ökar
- Uppmärksamma och motverka hot och hatbrott
- Kommunen samordnar sina insatser mot kriminella nätverk i utsatta kommundelar
- Kommunen ska stärka det brottsförebyggande arbetet gentemot barn och unga, exempelvis fritidsgårdsverksamheten
- Trygghetsperspektivet ska genomsyra samhällsbyggnadsfrågorna i kommunen
- Det behövs trygga gångstråk och god belysning i alla områden

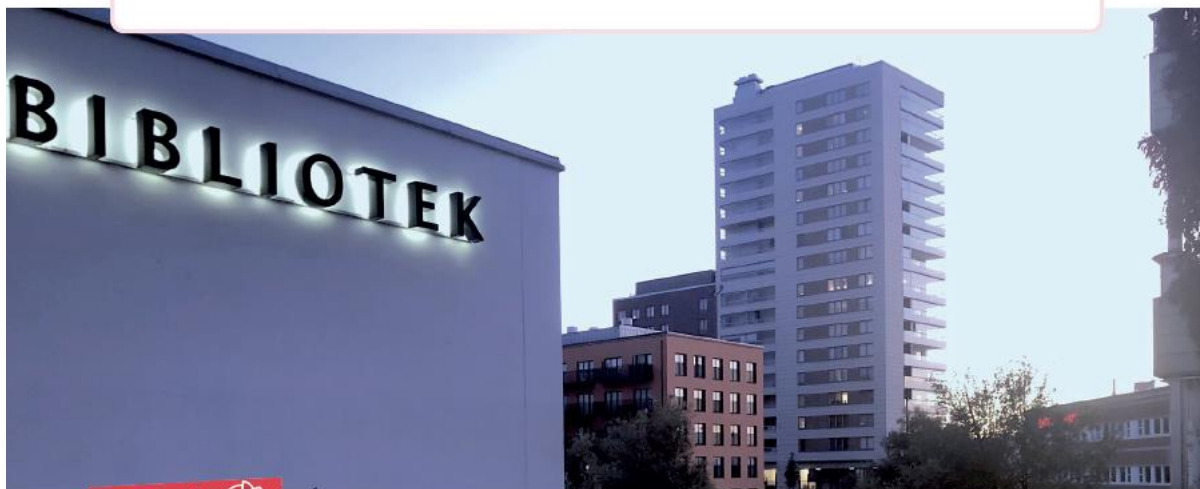
Vad vi gjort 2015-2022

Förstärkt trygghetsarbetet; fler fältassistenter, handslag mot skadegörelse, gemensam fredagsutsättning med olika externa aktörer och förstärkt föreningsdriven nattvandring med mera.

Mer belysning av offentliga miljöer, bland annat i Brandbergen och i Jordbro

Fokuserat på välfärdsbrott

Vinnare av - Årets förebyggande kommun 2020

DU AVGÖR
HANINGE 2022

4.3 En jämlik kunskapsskola med höga resultat

Alla barn har rätt till en bra start i livet. Varje elev i Haninges skolor ska få en god utbildning och kunna känna motivation, glädje och framtidstro. Vårt mål är att alla elever ska gå ut grundskolan med godkända betyg. Det arbetet måste börja i tidig ålder. Därför ska ett långsiktigt arbete påbörjas för att sänka andelen barn per pedagog i Haninges förskolor för att höja kvaliteten i förskolans verksamhet. Det ger Haninges barn en bra start på sitt lärande och utveckling. Det ska finnas kommunal nattsorg på central plats i kommunen.

Vi vill ha en jämlik kunskapsskola med höga resultat. Jämlikheten behöver öka och fokus i alla skolor ska vara på kunskap och bildning. Den som gör sitt bästa i skolan ska ha alla möjligheter att lyckas, oavsett var du bor, vilka föräldrar du har eller vilken skola du går på. Inga elever ska lämnas efter eller hållas tillbaka.

Resurser ska fördelas efter socioekonomiska faktorer så att elever och skolor får de resurser de behöver. Tillförda resurser måste även användas mer effektivt och genomtänkt utifrån skolans förutsättningar. Sammantaget kan då betygsresultaten i årskurs 9 förbättras och ge gymnasiebehörighet.

Vi vill ha ett resursfördelningssystem som bygger på att olika skolor inom kommunen har olika behov. Fördelningen av resurserna till skolor måste ta hänsyn till att elevsammansättningen är olika i olika skolor och att behoven ser olika ut. Resursfördelningssystemet måste reformeras.

Genom att stötta skolor med särskilda utmaningar ska vi ge alla elever jämlika förutsättningar att tillgodose de kunskaper som krävs för att ta sig in på arbetsmarknaden eller högre utbildningar. Resultaten måste förbättras i våra skolor när det gäller andel elever med gymnasiebehörighet, genomsnittligt meritvärde och andel elever med fullständiga betyg. Elever som riskerar att inte nå målen ska tidigt ges stöd. Förutsättningar för att starta upp en resursskola utreds.

Andelen behöriga lärare måste öka och arbetet för en mer likvärdig skola ska fortsätta. Fritidshem ska komplettera förskoleklass och skola. Fritidshemmen ska stimulera elevers utveckling och lärande och erbjuda dem en meningsfull fritid med en hög pedagogisk ambitionsnivå.

Det ska finnas en F-9 skola i varje större kommunal del.

Det ska finnas en förstärkt och likvärdig elevhälsa med förebyggande arbete i alla skolor. Samarbetet mellan elevhälsa och barn- och ungdomspsykiatri bör utvecklas. Åtgärder i form av "första linjens psykiatri" sätts in i ett tidigt skede vid psykisk ohälsa som avser barn och ungdomar.

Idag krävs i princip en gymnasieexamen för att en ung person ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Därför behöver vi ha attraktiva gymnasieutbildningar med hög kvalitet och skapa förutsättningar för ett livslångt lärande. Det ska finnas en aktiv studie- och yrkesvägledning i Haninge, som skall omfatta grundskolan och gymnasiet. Alla Haningebor ska genom vuxenutbildning ges möjlighet att ställa om och vara anställningsbara i en tid av förändring, alternativt växla upp inom sitt yrkesliv. Det ska finnas attraktiva idrottsutbildningar och idrottsakademier i Haninge. Det är viktigt att satsa på idrott i skolan.

forts. **En jämlik kunskapsskola med höga resultat**

Vi vill:

- Öka resurserna till skola och förskola – elevpengen ska vara över snittet i regionen
- Resursfördelningssystemet ska reformeras
- Öka andelen utbildad personal som arbetar med barn och elever
- Stärk och utveckla elevhälsan för att i ett tidigt skede hantera psykisk ohälsa bland barn och unga.
- Fortsatt rätt till 30 timmar på förskolan, oberoende av föräldrarnas sysselsättning
- Det ska finnas en kommunal F-9 skola i varje större kommunal del
- En likvärdig elevhälsa med ett förebyggande arbete i alla skolor
- Alla barn i grundskolan ska erbjudas gratis skolfrukost
- Alla barn som inte uppfyller kunskapsmålen ska få möjlighet till läxhjälp

Vad vi gjort 2015-2022

- Kommunal förskola på obekvämt arbetstid
- Praktik för alla elever i årskurs 8
- Byggt nya skolor och förskolor
- kompetensförstärkning inom skolan
- Säkerställt läxhjälp i alla grundskolor
- Infört skolfrukost inom grundskolan
- Ökat bemanningen förskolan
- Kunskapslyft med fler utbildningsplatser inom vuxenutbildning
- Ökat antal lärlingsplatser i samverkan mellan gymnasiet och näringslivet
- Minoritetsspolitiskt program 2018
- **Nya Skolor**
Riksäpplet 2 (i privat regi med extern fastighetsägare).
På gång är Ribbyskolan och Vega skola som båda färdigställs 2023
Framtida nyproduktion som kommunen arbetar med är Runstensskolan,
Vendelsömalmskolans Hus B
- **Förskolor**
Blåsippan, konceptförskola 8 avdelningar
Eken, konceptförskola 8 avdelningar
- **Under produktion**
Hemsö, konceptförskola 8 avdelningar
Vega, konceptförskola 8 avdelningar (startbesked ej klart)
- **Planer, ej beslutad**
Hermanstorp, konceptförskola 8 avdelningar

4.4 Klimatförändringar, natur och stadsmiljö

Haninge ska aktivt bidra till att göra Sverige till världens första fossilfria välfärdsland. Det kräver minskade koldioxidutsläpp, climateffektivt byggande, en ökad användning av kretslopp och cirkulär ekonomi samt en fossilfri elproduktion genom bland annat solceller på byggnader. Hela samhället måste kraftsamla för en sund klimatomställning. Bostadsbyggandet måste vara klimatsmart och möjligheten att använda elbilar ska underlättas genom fler laddningsstationer. Utbyggnad av kollektivtrafik, infartsparkeringar och cykelbanor ska underlätta för fler bilister att ställa bilen hemma. Haninge bostäder ska erbjuda bilpooler till sina hyresgäster.

Haninge har många unika miljöer och stora fantastiska naturvärden. Närheten till skärgården, till naturreservat och till parker och grönområden är en tillgång och bidrar till kommunen som helhet. Närmare 80 procent av Haninge täcks av vatten i form av hav, sjöar och vattendrag. Haninge ska bli en föregångskommun gällande giftfria miljöer.

Naturområden, skärgården och grönskan ska bevaras för att säkerställa attraktiva boendemiljöer och möjligheter för ett hälsosamt liv med rekreation och aktivitet. Attraktiva boendemiljöer infattar även rena, trivsamma stadsmiljöer fritt från nedskräpning.

Den ökande konsumtionen leder till fler transporter. Om jordens resurser ska räcka till måste det som produceras användas fler gånger genom återanvändning och återvinning.

Vi vill:

- Skydda grönområden och värna den biologiska mångfalden
- Upphandla fossilfritt när detta är möjligt
- Bygg klimatsmart och utveckla tillgången till kollektivtrafik och service
- Driva på för fler laddstationer vid bostäder och köpcentrum
- Säkerställa lättillgängliga återvinningsstationer i varje bostadsområde
- Bygga climateffektivt
- Energieffektivisera befintliga hus
- Uppmuntra och främja solceller på byggnader
- Upprätta en koldioxidbudget över kommunens klimatpåverkan.
- Solceller ska installeras på alla kommunala byggnader där det är möjligt och lämpligt

Vad vi gjort 2015-2022

- Nytt klimat- och miljöpolitiskt program som genomförs
- Kemikalieplan framtagen
- Naturvårdsplan framtagen
- Omställning av kommunens fordonspark
- Fler laddstolpar
- Åtgärdsprogram för Drevviken
- Systematiserat arbetet med hållbara/tydliga miljökrav vid upphandlingar

4.5 Ett företagsamt Haninge i arbete

Haninges läge nära Stockholm, den nya hamnen i Norvik, högskoleutbildningar och en ny förbindelse västerut till E4an skapar en stor attraktionskraft för företag som vill utvecklas och expandera. Nya företagsområden i Albyberg och vid Fors trafikplats växer och utvecklas. Vi vill se nya företagsområden i kommunen.

I Haninge samverkar kommunen med företagare och statliga aktörer som högskolan och Arbetsförmedlingen. Vi vill fortsätta utveckla en aktiv arbetsmarknadspolitik som ger människor möjlighet till egen försörjning och arbetsgivarna att rekrytera de medarbetare som de behöver. Gymnasieskolan med dess yrkescollege ska utgöra en viktig del av den kommunala arbetsmarknadspolitiken liksom vuxenutbildningen.

Arbetslösheten innebär stora kostnader för såväl samhället som den enskilde och är ett slöseri med människors förmågor och vilja till arbete. För socialdemokratin är alla människors rätt till ett arbete centralt. Genom att skapa jobb minskar arbetslösheten och vi får en tillväxt som ger mer resurser till välfärden. Haninge ska vara en attraktiv kommun för företag att etablera sig och utveckla sin verksamhet i. Det ska vara enkelt att driva företag i Haninge med god information, förutsägbarhet och snabba handläggningstider. Den kommunala arbetsmarknadspolitiken ska fokusera på att stödja dem som befinner sig längst från arbetsmarknaden, exempelvis ungdomar och långtidsarbetslösa. Vi vill att kommunen, tillsammans med lokala företag och Arbetsförmedlingen, fortsätter att göra stora satsningar för att skapa jobb eller jobbförberedande insatser åt dessa grupper. Det är särskilt viktigt att de elever som inte kommer in i gymnasiet i stället kommer in i introduktionsprogram och vistas i sunda miljöer. Alla Haningebor ska ha möjlighet att arbeta och försörja sig. Vi måste komma bort från arbetslöshet som bidrar till segregation, utanförskap och rekrytering till brottslighet.

Vi vill:

- Kommun ska arbeta aktivt med att locka företag och andra arbetsgivare till kommunen
- Kommunen ska arbeta tillsammans med medarbetare, företagare och föreningslivet för att utveckla och kommunicera Haninges styrkor och attraktivitet
- Kommunen ska bedriva en aktiv arbetsmarknadspolitik för att hjälpa företag med personalrekrytering och för att underlätta för arbetslösa att etablera sig på arbetsmarknaden
- Mer företagsmark ska tas fram genom att bygga ut befintliga företagsområden och skapa nya

Vad vi gjort 2015-2022

- Ny näringslivsstrategi
- Arbetsmarknadspolicy/strategi framtagen
- Anställning av arbetslösa ungdomar

4.6 En trygg äldreomsorg

Allt fler blir allt äldre och andelen äldre i Haninges befolkning ökar. Att vi får leva längre är en stor framgång för vårt samhälle. Det ställer även höga krav på vår välfärd, som behöver stärkas. Gruppen pensionärer är inte någon enhetlig grupp utan har olika behov av bostäder, kultur och fritid.

Coronakrisen har synliggjort för alla att äldreomsorgen behöver förstärkas för att vi ska kunna garantera att äldre får den vård och omsorg som de behöver. Inte minst de som befinner sig i skärningspunkten mellan äldreomsorg och sjukvård, det vill säga mellan det kommunala och regionala ansvaret, drabbas ibland av brister i hur samverkan och samordning av insatser idag fungerar.

Haninge kommun har hög kvalitet i sin kommunala äldreomsorg. Många anhöriga gör stora insatser genom att ta hand om sina äldre familjemedlemmar. Privata alternativ har tillkommit när LOV infördes. Långtgående privatiseringar har lett till försämrad insyn och minskade möjligheter till demokratisk kontroll. När vinstintresset går före kan detta också leda till sämre kvalitet.

Resurserna till äldreomsorgen behöver fortsätta att öka för att säkra fler trygga anställningar och högre kompetens. Trygga anställningar på heltid gynnar inte bara de anställda. Det skapar också kontinuitet och långsiktighet i äldreomsorgen vilket ger trygghet för de äldre. Det handlar om att alla människor kan vara trygga med att äldreomsorgen finns där när de behöver den.

För äldre är trygga miljöer och tillgång till hjälp i hemmet viktiga grundläggande behov. Utveckling av tekniska lösningar för äldre underlättar vardagen och bidrar till större självständighet och integritet för många. Äldre ska få hjälp att bibehålla och uppdatera sina kunskaper i datoranvändning. Vi vill motverka ensamhet och social isolering bland äldre.

Särskild hänsyn ska tas till äldres behov av trygga bostäder. Här är en välfungerande hemtjänst av betydelse. Lika viktigt är att det finns bostäder för mindre hushåll i alla kommundelar som är fysiskt tillgängliga med hiss samt ekonomiskt möjliga för äldre att hyra. Det ökar den äldres självständighet och möjlighet att själv utforma sin vardag.

Ansvarsfrågorna som rör sjukvård inom äldreomsorgen mellan kommunen och regionen behöver tydliggöras. Bland annat bör vårdcentralerna få områdesansvar för sjukvård. Det är viktigt att alla har en fast läkarkontakt i primärvården.

Vi vill:

- Bygga trygga bostäder för äldre med olika behov
- Införa en fast omsorgskontakt inom hemtjänsten
- Öka äldres möjligheter att använda digitala verktyg och tjänster
- Mer utbildning och kompetensutveckling för personal inom äldreomsorgen
- Bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för anställda inom äldreomsorgen
- Utveckla den uppsökande verksamheten bland våra äldre för att bättre kartlägga behovet av stödinsatser

Vad vi gjort 2015-2022

- Fler sociala aktiviteter och fler kulturaktiviteter på våra kommunala vård- och omsorgsboenden för ökad utevistelsen inom äldreomsorgen
- Ny träffpunkt har färdigställts i Jordbro

4.7 Sociala insatser

När du är som svagast ska samhället vara som starkast. Därför måste vi kunna erbjuda en god samhällsservice där de med behov av stöd och omsorg ska känna sig trygga både i sin närmiljö och med att omsorgen finns där vid behov.

Att behålla och rekrytera kompetent personal är en stor utmaning och kräver en tydlig och konkurrenskraftig personalpolitik.

Vi ska fortsätta det långsiktiga och målmedvetna trygghetsarbetet med en kombination av direkta trygghetsåtgärder och förebyggande insatser. Kommunen ska göra allt det som krävs för att motverka våld inom nära relationer och hedersrelaterat förtryck. Genom socialtjänstens och samhällets samlade insatser går det att öka tryggheten och nå en varaktig förändring. Kommunen ska aktivt motverka uppkomsten av så kallade parallellsamhällen. Alla unga behöver en bra skola och en uppväxtmiljö som bidrar till ett gott vuxenliv. Föräldrar, skola och fritidsverksamhet ska tillsammans med socialtjänsten förebygga tillkomsten av destruktiva och kriminella miljöer.

Personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att leva som andra invånare. Samhället ska byggas med insikten om att ingen människa är mindre värd än någon annan, att de grundläggande behoven tillgodoses och att varje individ ska respekteras och ses som en tillgång för samhället. Personer med funktionsnedsättning ska ha inflytande över det stöd och den service som de är beroende av. Det ger självbestämmande, full delaktighet och jämlikhet i levnadsvillkor. Aktivitetssamordnare och aktivitetsombud inrättas på alla boenden för att öka delaktighet och jämlikhet.

Kommunen bör ha ett samarbete med civilsamhället, till exempel Svenska kyrkan, för att öppna upp ett natthärbärge under främst vinterhalvåret.

Kampen mot psykisk ohälsa är en jämlikhetsfråga. Psykisk ohälsa är en av samhällets största folkhälsoutmaningar. Därför är det hela samhällets ansvar att minska den psykiska ohälsan och utjämna hälsoklyftorna. Tidigt stöd behöver sättas in. Människors kunskaper om psykiska ohälsa behöver breddas till exempel genom föräldrautbildningar.

Det ska finnas en nollvision mot mäns våld mot kvinnor. Fokus ska läggas på det förebyggande och attitydförändrande arbetet, inte minst för att komma till rätta med hedersrelaterat våld och förtryck.

Social utsatthet bekämpas med tidiga och förebyggande insatser. Haninge ska vara en attraktiv, inkluderande kommun där varje individ känner trygghet genom livets alla skeden. Omsorgen är både nära och närvarande genom att medborgarna är delaktiga. I Haninge bygger vi ett samhälle där vi ser, stödjer och tar hand om våra medmänniskor efter var och ens behov och förutsättningar. Vuxennärvaro i det offentliga rummet och föreningsdriven trygghetsvandring är framgångsmetoder.

forts. **Sociala insatser**

Kommunen ska aktivt motverka uppkomsten av segregerade enklaver och kommundelar som utvecklas till boende för människor med stora socio-ekonomiska problem. Det kan innebära att personer hamnar utanför de samhälleliga systemen, såsom utbildnings- och arbetslivet, vilket leder till andra problem i form av bland annat ökat missbruk eller svår skuldsättning. Det är förhållanden som korrelerar med situationer där personer gör sig skyldiga till eller blir utsatta för brott.

Vi vill:

- Starta upp ett våldspreventivt center som förebygger våld genom samverkan med lokala aktörer
- Nollvision mot mäns våld mot kvinnor
- Den psykiska hälsan ska öka och hälsoklyftorna utjämnas
- Kommunen ska stärka sitt arbete med att stödja och skydda kvinnor som utsätts för våld i nära relationer
- Öppna ett visningsrum på Haninge för demonstration av modern välfärdsteknik
- Öka det digitala och fysiska stödet för närstående genom digitala verktyg
- Sysselsättningsinsatser och dagverksamhet ska fortsätta utvecklas
- Nya gruppboenden ska byggas i den takt som behov uppstår
- Förbättra och stärka möjligheten till utbildning och sysselsättning för personer med funktionsnedsättning
- Inrätta aktivitetssamordnare inom funktionsnedsättningsområdet och aktivitetsombud på alla boenden
- Öppna upp natthärbärge under främst vinterhalvåret genom samarbete med civilsamhället
- Kommunen ska arbeta aktivt mot hemlöshet

Vad vi gjort 2015-2022

- Familjecentralen Haninge har öppnats
- Plan för att motverka hemlöshet har tagits fram
- Fortbildning i hedersproblematik till särskilt berörda inom hela den kommunala organisationen har genomförts
- Nytt arbetssätt för unga i risk för kriminalitet har införts
- Avhopparverksamhet har startats upp
- Träffpunkt i kommunens södra delar har etablerats för vuxna över 18 år med psykisk och social ohälsa

4.8 Ett aktivt fritidsliv

Föreningslivet har en stor betydelse för att skapa mötesplatser och förbättra folkhälsan. Därför ska idrott- och fritidsverksamhet finnas tillgängligt för alla i kommunen. Idrott och fritid får inte bli en fråga där plånboken hos föräldrarna avgör om barn och unga ska kunna få vara delaktiga.

forts. nästa sida

forts. **Ett aktivt fritidsliv**

Aktivitetshus som kombinerar olika verksamheter för att uppnå en maximal nytta och kostnadseffektivitet ska finnas i de större kommundelarna och kan innehålla verksamhet inom idrott, kultur, fritidsgårdar och bibliotek.

För att främja folkhälsan ska utomhusgym, motionsspår, spontanidrottsplatser, aktivitetsytor och inomhusaktiviteter i kommunala lokaler ska vara tillgängliga för alla. Digitala motionsguider ska beskriva vandringsleder, skidspår, rekreationsplatser och utegym. Idrott- och fritidsytor ska vara tillgängliga för alla åldrar och under årets alla månader. Vi vill bygga en fotbollsplan för 11-mannalag i Vegaområdet eller dess närhet.

Haninge kommun ska arbeta nära idrotts- och föreningslivet som bedriver verksamhet för barn och unga. Kommunen ska uppmuntra till låga medlemsavgifter, träningsavgifter och lagavgifter inom Haninges idrottsföreningar. Kommunen tillhandahåller kommunala lokaler utan kostnad för barn och ungdomsverksamhet upp till 20 år. Haninge ska styra bidrag för att stötta föreningar som har verksamhet för både män och kvinnor samt verksamhet för de med funktionsnedsättning.

Idrottscampus ska samverka mellan idrottsföreningar och får stöttning från kommunen. Idrottsföreningar ska uppmuntras till prova-på-verksamhet. Spontanidrottsytor ska finnas i alla kommundelar och Föreningsbyrån ska flyttas mer centralt för att bli mer tillgänglig för föreningslivet.

Vi vill fördjupa dialogen med medborgarna i frågor som rör idrott och fritid genom att skapa ett "Idrottsting" där företrädare för föreningarna med barn- och ungdomsverksamhet kan träffa politiker och tjänstemän i kommunen. Detta forum ska vara rådgivande för när kommunen tar fram en idrottspolitisk handlingsplan som beskriver vad föreningarna och kommunen ska göra tillsammans för att utveckla verksamheten.

Vi vill:

- Alla ungdomar i Haninge ska ha tillgång till fritidsgårdsverksamhet
- Motions- och skidspår ska byggas ut och det ska finnas utegym vid vandringsleder
- Rudanområdet som idrott- och längdskidsområde ska utvecklas med bl.a. utbyggd konstsnöanläggning.
- Satsa på idrott och friluftsliv i alla åldrar
- I Vegaområdet ska motionsspår och leder byggas
- Drevviken ska ha en upplagd långbana för skridskoåkning
- Mountainbikeanläggning ska byggas ut vid Hanveden-Rudan.
- 11-manna fotbollsplan ska byggas i Vegaområdet

Vad vi gjort 2015-2022

- Tre nya fullstora idrottshallar Lyckebyhallen, Åbyhallen och Vikingaskolans hall
- Paddelbana i Lyckeby
- Utsiktstorn på Tornberget samt upprustning av vandrarleder
- Byggt ut ett flertal utegym
- Frisbeegolfbanan i Nytorp
- Beachhandbollsanläggning på Hanveden
- Streetbasketanläggning i Vendelsömalmsgropen
- Ett nytt idrottspolitiskt program har antagits
- Nattfotboll i Jordbro och Brandbergen

4.9 Kultur berikar Haninge och stärker demokratin

I det demokratiska samhället är människan målet. Kultur och bildning handlar för oss om människans personliga frihet och samhällets utveckling. Kulturen och kulturarvet ger perspektiv och förståelse för det egna livet och omvärlden, och möjlighet att kunna mötas över klassgränser och andra bakgrunder. Kulturens frigörande förmåga är en avgörande motvikt mot auktoritära krafterns strävan att ta makten över tanken.

Kulturen bidrar till att skapa sammanhållning och bygga broar mellan människor. Den ger perspektiv och förståelse för oss själva och våra medmänniskor som skapar en motståndskraft mot en polarisering och utanförskap. Haninges kultur- och demokratiarbete ska främja demokratiska värden och skapa möten mellan människor. Vi vill ha ett rikt kulturutbud i hela Haninge som alla medborgare kan delta vid på lika villkor. Bildningsförbunden och kulturföreningarna är en förutsättning för ett rikt kulturutbud. I samverkan med dessa organisationer och kulturarbetare vill vi utveckla program-, evenemang- och utställningsverksamhet.

Vid nybyggnation av kommunala fastigheter skall dessa utformas så att lokaler kan nyttjas av det lokala föreningslivet till en rimlig kostnad. Biblioteken skall vara ett kultur- och demokratinav som komplement till det lokala kultur- och föreningslivet. Detta kräver generösa öppettider och att bibliotekens innehåll och utbud regelbundet behöver ses över. Arbetet med att utveckla Kulturparken har påbörjats och arbetet fortsätter framåt.

Den digitala utvecklingen har gjort många kulturformer mer tillgängliga och skapat nya konstformer. Samtidigt behövs det fysiska mötet för kulturupplevelse. Att kunna ta del av och själv få möjlighet att skapa kultur är viktigt för att leva ett gott och meningsfullt liv. Det lokala demokratiarbetet behöver utvecklas och valdeltagandet öka. Det krävs aktiva insatser för att försvara yttrandefriheten och den fria kulturen.

Vi vill:

- Ta tillvara erfarenheter från "Pop-up"-aktiviteterna från pandemin för att utveckla nya konsert- och kulturformer
- Stödja studieförbunden och kulturföreningarna
- Utveckla ett kulturstråk från Rudanområdet till Mellanberg
- Att kommunen ska upplåta platser för muralmålningar – konstnärliga väggmålningar
- Fortsätta principen att den konstnärliga utsmyckningen ska stå för en procent av den totala budgeten vid nybyggnation
- Upprätta nya bibliotek i Västerhaninge, Jordbro och Vega med generösa öppettider
- Att den digitala distansundervisningen ska möjliggöra att fler ungdomar ska kunna delta i kulturskolans undervisning
- Att behov av lokaler för föreningslivet ska tillgodoses genom samnyttjande av kommunala lokaler samt erbjudas till rimliga kostnader

Vad vi gjort 2015-2022

Extra stöd till kulturföreningar i syfte att minska pandemins konsekvenser

- På gång. Aktivitetshus i Vega, revidering av bidragsreglementet, utvärdering av organisationsstrukturen inom Kultur och fritidsförvaltningen
- Ny digital fritidsgård i Jordbro planerad, fritidsgård, bibliotek
- Planering utbyggnad av kulturhuset

4.10 Bostäder, stadsutveckling och trafik

Bostaden är en social rättighet. Alla ska kunna bo i ett tryggt område med närhet till privat och offentlig service. I Haninge ska det finnas olika typer av bostadsområden och byggnader. Vi vill bygga bostäder med olika arkitektonisk stil och där det i alla områden ska finnas såväl hyresrätter, småhus och bostadsrätter som man äger själv. Satsningen på fler lägenheter kring pendeltågsstationerna fortsätter samtidigt som vi bygger nya småhusområden längs busslinjerna och i anslutning till de större tätorterna. Haninge Bostäder ska användas som ett offensivt verktyg för en socialt och klimatmässigt hållbar bostadspolitik. Kommunen ska bygga med hög exploatering i anslutning till pendeltågsstationerna för att kunna hålla nere hyrorna och minska bilberoendet. Nya boendeformer som exempelvis kollektivhus ska prövas som ett komplement till traditionella boendeformer. Insatser ska göras mot hemlöshet och trångboddhet.

Haninges skärgård båda skyddas och utvecklas. Skyddas mot nedsmutsning och överetablering. Men samtidigt ska det finnas möjlighet att både bo och arbeta i skärgården. Det kräver så väl goda kommunikationer som tillgång till offentlig service såsom skola och äldreomsorg.

Haninge ska vara rent och snyggt, tryggt och trivsamt. Det innebär allt från fungerande återvinningsstationer till naturstigar, lekplatser och bättre belysning. Det ska finnas grönområden centralt i våra tätorter.

Särskild hänsyn ska tas till ungdomars behov av billiga hyreslägenheter och till äldres behov av trygga bostäder med möjlighet till olika former av service. Äldres behov av hjälp, stöd och gemenskap ska kunna tillgodoses med en mer individuell anpassning.

Goda kommunikationer är av central betydelse för att Haninge ska fortsätta vara en attraktiv kommun att arbeta och leva i. Det ska vara lätt att pendla till våra närliggande kommuner men också att snabbt ta sig från en punkt till en annan inom kommunen. Det är också viktigt att transportslagen är så hållbara som möjligt och att det finns en väl utbyggd kollektivtrafik. För Haninges attraktionskraft är inte minst resvägarna till och från Stockholms innerstad mycket viktiga. Haninge ska också utveckla gång- och cykelbanor mellan olika kommundelar och underlätta för cykelpendling.

Torvalla är ett område i centrala Handen där vi ser en stor utvecklingspotential. Vi har höga ambitioner både när det gäller möjligheten att utveckla bostadsorten Handen och att ta plats som ett naturligt centrum för större idrotts och kulturevenemang i stockholmsregionen.

Utvecklingsarbetet med Torvalla fortsätter i linje med ambitionerna att stärka kommunens roll som regional stadskärna.

forts. **Bostäder, stadsutveckling och trafik**

Vi vill:

- Bygga minst 800 bostäder varje år
  - Genom blandade bostadsområden skapas förutsättningar för unga såväl som gamla att bo i alla delar av kommunen
  - Kommunen ska uppmuntra hållbar byggnadsteknik med exempelvis träfasader och solvärme
  - Bostadsbyggandet ska ske med hänsyn till natur och kulturhistoriska värden
  - Samhällsplaneringen ska ske i nära dialog med kommuninvånare
  - Haninge ska ha välskötta och trygga gång- och cykelvägar, torg, parker och lekplatser
  - Det ska finnas lekplatser, idrottsytor och hundrastgårdar i alla delar av kommunen Bygg ut Nedersta Allé
-
- Kommunen ska stärka sitt arbete med att stödja och skydda kvinnor som utsätts för våld i nära relationer
  - Öppna ett visningsrum på Haninge för demonstration av modern välfärdsteknik
  - Öka det digitala och fysiska stödet för närstående genom digitala verktyg
  - Sysselsättningsinsatser och dagverksamhet ska fortsätta utvecklas
  - Nya gruppboenden ska byggas i den takt som behov uppstår
  - Förbättra och stärka möjligheten till utbildning och sysselsättning för personer med funktionsnedsättning
  - Inrätta aktivitetssamordnare inom funktionsnedsättningsområdet och aktivitetsombud på alla boenden
  - Öppna upp natthärbärge under främst vinterhalvåret genom samarbete med civilsamhället
  - Kommunen ska arbeta aktivt mot hemlöshet

Vad vi gjort 2015-2022

- Familjecentralen Haninge har öppnats
- Plan för att motverka hemlöshet har tagits fram
- Fortbildning i hedersproblematik till särskilt berörda inom hela den kommunala organisationen har genomförts
- Nytt arbetssätt för unga i risk för kriminalitet har införts
- Avhopparverksamhet har startats upp
- Träffpunkt i kommunens södra delar har etablerats för vuxna över 18 år med psykisk och social ohälsa

5. BRANDBERGEN OCH JORDBRO - I SNABB UTVECKLING

Brandbergen och Jordbro är två kommundelar med blandad bebyggelse som består av trivsamma radhus samt flerfamiljshus i form av hyresrätter och bostadsrätter med hög trivsel. I områdena finns stora, uppskattade grönområden.

Men där finns även företagsparker och centrumanläggningar med större utmaningar. Här finns en påbörjad positiv utveckling med nya bostäder och satsningar på ombyggda och nya centrumanläggningar. I anslutning till dessa områden finns också kriminella grupperingar som begår brott och ger ett otryggt samhälle.

Vi har ett ansvar att vända denna utveckling och vi har en politisk vilja att göra det som krävs. Våra målsättningar för Brandbergen och Jordbro är fyllda av optimism och framtidstro. Områdena ska vara funktionsdugliga stadsdelar med god service i trivsam ytermiljö.

Det handlar bland annat om tillgång till god service med butiker, restauranger, bibliotek, samlingslokaler och F9-skolor samt vårdcentral. I Brandbergen finns det statliga servicekontoret. I Brandbergen och Jordbro ska det finnas bra och attraktiva kommunala skolor. Det inkluderar även ett högstadium i Jordbro. Fler behöriga lärare ska vilja söka sig till skolorna i dessa områden. Det ska vara färre elever per klass och finnas personal som kan avlasta lärarna och vara till för eleverna. Skolan skall samverka med andra aktörer som finns i närområdet.

Trafikplaneringen är viktig. Det ska finnas god tillgång till parkeringsplatser och i själva bostadsområdet ska biltrafik vara förbjuden. Bostadsområdena ska innehålla omväxlande och intressant miljö med koncentrerad och livfull bebyggelse. Den ska ansluta till stora parkytor och närbelägna ströv- och rekreationsområden. Utomhusbaden ska finnas kvar och utvecklas. De är en stor tillgång. Miljön ska vara trygg. Utifrån ska områdena avskärmade från trafik och buller. Invändigt ska miljön bygga på lugn gångrytm i anslutning till park för lek och rekreation. Utbudet av fritidsaktiviteter för unga ska vara stort.

BRANDBERGEN

I Brandbergen sker en utbyggnad med 400 nya bostäder och ett tillskott på kommersiella lokaler i Brandbergens Centrum. Sex nya hus byggs varav ett är på 18 våningar. Denna satsning kommer att betyda mycket för att rusta upp och göra Brandbergen Centrum mer attraktivt. Kommunen ska stödja denna inriktning.

Vi vill att den äldre delen av Brandbergsskolan från 70-talet ska renoveras. Det behövs och passar väl in i att centrumområdet i övrigt förnyas.

forts. nästa sida

Jordbro

Socialdemokratiska föreningen i Jordbro tog redan inför valet 2014 initiativ till den utveckling som nu pågår i Jordbro. Det handlar om att utveckla Jordbro till en attraktiv, levande och hållbar kommundel. Under 2021 påbörjas flera projekt som möjliggör att fler kan bo i Jordbro i nära anslutning till service, skolor, kultur och vacker parkmiljö. Här byggs nu 367 hyreslägenheter, en ny förskola, nya gator samt nya gång- och cykelvägar.

Det pågår också en upprustning av Höglundaparken. Den får bland annat ny växtlighet och offentlig konst.

I en andra etapp ska ett nytt allaktivitetshus, ett nytt centrum och bostäder ska uppföras i anslutning till pendeltägsstationen. Det är en angelägen utveckling av Jordbro.

Nya förskolor byggs som ersättning för äldre byggnader vid förskolan Hemsö och förskolan Blåsippan. Även vid förskolan Långbäling ska en ny skolbyggnad uppföras. Det är betydande nya satsningar som görs i Jordbro när det gäller förskolor. Det är en följd av den inriktning för Jordbro som Socialdemokraterna drivit under lång tid.

Tack för att ni tagit er tid att läsa Socialdemokraterna i Haninges Valprogram 2022. Vill ni göra ännu mer föreslår vi att ni överväger att bli medlem i partiet. Medlem blir ni enkelt genom att fota av QR-koden nedan - som tar er direkt till Socialdemokraternas medlems-sida.

/ Socialdemokraterna Haninge.

DU AVGÖR
HANINGE 2022